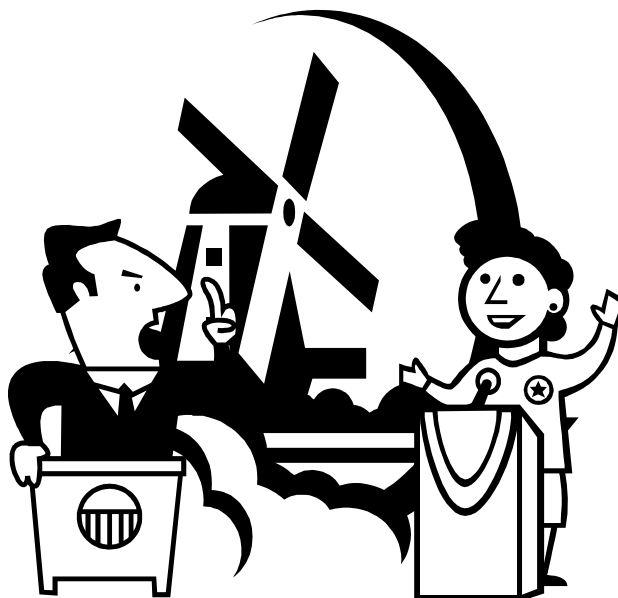

Sterlessen

Lesbrief 3. De politiek in Nederland

Dario en Farida zijn goede vrienden en spreken wekelijks af om koffie te drinken en te kletsen. Deze keer praten ze over de Nederlandse politiek en de laatste verkiezingen.

Wat leert u in deze les?

- Woorden over politiek.
- Hoe het politieke systeem in Nederland werkt.
- Meer informatie zoeken over de Nederlandse politiek.

Succes!

HET GESPREK

Opdracht 1. Lees het gesprek (deel 1)

U kunt het gesprek ook beluisteren via de website.

Een verzekering afsluiten

Dario en Farida zijn goede vrienden. Een keer per week spreken ze af om samen koffie te drinken. Luister goed. Discussiëren Nederlanders graag over politiek?

Dario: Moet je horen, ik heb gisteren toch zo iets raars meegemaakt! Ik was op een feestje en een paar mensen zaten te praten over politiek. Ik dacht: dat is leuk, ik ga er even bij zitten.

Farida: Het is maar wat je leuk vindt, ik houd al niet van politiek. En al helemaal niet van politiek in Nederland.

Dario: Doe niet zo flauw, ik vind het hartstikke interessant en belangrijk! Maar het gekke was, toen ik zei dat ik op de VVD had gestemd, keek iedereen me zo raar aan, alsof ik vies was of zo.

Farida: Nou, dan waren het vast geen VVD-ers op dat feestje.

Dario: Ja, dat was het misschien....

Farida: Je moet wel oppassen hoor, Nederlanders houden er niet van om over politiek te praten.

Dario: Maar ze deden het zelf! Ze hadden het over de bezuinigingen. Ik zei dat ik de plannen van de VVD juist heel goed vond. En toen zei iemand spottend: *je klinkt als een echte VVD-er*. Ik zei toen dat ik inderdaad op de VVD gestemd had. Maar weet je wat er toen gebeurde?

Farida: Nou?

Dario: Het gesprek viel ineens stil, helemaal stil! Waarom, wat heb ik nou verkeerd gedaan? We hadden het toch gewoon over politiek?

Farida: Weet je wat het is? Nederlanders willen alleen maar praten met mensen die het met ze eens zijn. Dus als je met iemand gezellig wilt praten, praat dan over een onderwerp waar je het allebei over eens bent. Dan kun je samen lekker klagen over de bezuinigingen. Of erger: over criminaliteit enzo. Let maar eens op. Mensen die het er niet mee eens zijn, die draaien zich om en gaan met iemand anders praten.

Dario: Maar je kunt toch wel proberen om iemand te overtuigen?

Farida: Dat heeft helemaal geen zin. Als iemand niet overtuigd wil worden, dan kun je praten wat je wilt, maar hij wordt het toch niet met je eens. Stel nu dat jij als VVD-er een vreselijke hekel hebt aan de Socialistische Partij en je leest in het verkiezingsprogramma een heel goed idee van die partij, dan ga je tóch niet op de SP stemmen. Waar of niet?

Dario: Hm, ja, inderdaad. Ik stem al jaren op de VVD. En ik ga écht niet op een linkse partij stemmen.

Farida: Ja, en dacht je dat ik ooit op de VVD zou stemmen?

Dario: Hé, waar stem jij eigenlijk op?

Farida: Ik stem al jaren niet. Weet je, PvdA, SP en Groen Links zijn me niet links genoeg. Dat is in mijn land wel anders, daar bestaat echt links wel. Maar daar is het weer gevaarlijk om over politiek te praten.

Dario: O ja. Waar ik vandaan kom, daar kun je wel over politiek praten. Maar soms maken mensen op feestjes ruzie als ze over politiek praten! En dan zeggen ze na afloop dat ze het een leuk feestje vonden. Ze gaan in ieder geval wél met elkaar in discussie.

DE WOORDEN

Opdracht 2. Lees de woorden.

Lees de woorden hieronder. Zoek de woorden op in het gesprek op pagina 2 en 3. Zet een streep onder de woorden in de tekst.

U kunt de woorden ook beluisteren via de radioles op de website.

de partij

Een **partij** is een groep mensen die dezelfde ideeën hebben over hoe het land het beste bestuurd kan worden. Er zijn veel politieke partijen in Nederland. Grote partijen zijn bijvoorbeeld de VVD, het CDA en de Partij van de Arbeid.

Bijvoorbeeld: De VVD werd bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2010 de grootste **partij**.

de verkiezingen

In Nederland zijn er **verkiezingen**. Daarbij kiezen de burgers wie de baas mag zijn in de politiek. In de verkiezingen ga je stemmen op een partij.

Bijvoorbeeld: De VVD heeft de **verkiezingen** gewonnen.

stemmen op

Als je bij de verkiezingen **op de VVD stemt**, dan kies je voor de VVD. Dat doe je in een stemlokaal met een rood potlood of een stemcomputer.

Bijvoorbeeld: Ik heb **op de Partij van de Arbeid gestemd**.

bezuinigen

Als je **bezuinigt**, dan geef je minder geld uit aan iets, omdat je het geld ergens anders voor nodig hebt. Door te bezuinigen, spaar je geld.

Bijvoorbeeld: Het Kabinet gaat **bezuinigen** op de Kinderopvang. Ouders moeten meer betalen als hun kind naar de kinderopvang gaat.

spottend

Als je **spottend** praat, maak je iets of iemand belachelijk.

Bijvoorbeeld: Je moet niet **spottend** praten over wat voor andere mensen heel belangrijk is.

stil vallen

Als je stil valt, dan zeg je niets. Als **een gesprek stil valt**, dan zegt niemand meer iets. Het is meestal niet prettig als een gesprek stilvalt.

Bijvoorbeeld: Toen ik binnenkwam **viel het gesprek stil**. Ik vond dat heel vervelend, want het leek net of ze over mij aan het praten waren.

iemand overtuigen

Als je **iemand overtuigt**, dan praat je op zo'n manier, dat de andere persoon jouw mening overneemt. Als je iemand overtuigt van jouw plan, dan vindt die persoon aan het eind van het gesprek het ook een goed plan.

Bijvoorbeeld: De Tweede Kamer **was niet overtuigd** van het plan van de regering.

de discussie

Een discussie is een gesprek over een onderwerp waar mensen verschillende meningen over hebben. De mensen proberen in de **discussie** elkaar te overtuigen en ze proberen tot een oplossing te komen.

Bijvoorbeeld: Bij ons op het werk wordt een **discussie** gevoerd over de voor- en nadelen van tele-werken.

Tip: Oefen met de woorden op zoveel mogelijk manieren: luister, zeg ze hardop, schrijf ze op, gebruik ze in een gesprek. Zo wordt het makkelijker ze te gebruiken.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 3. Waar of niet waar? Zet een kruisje.

	Waar	Niet waar
1. Dario praat graag over politiek.		
2. Volgens Farida vinden Nederlanders het niet leuk om over politiek te discussiëren.		
3. Farida probeert Dario te overtuigen op de Socialistische Partij te stemmen.		
4. Dario vindt dat het in zijn land leuker is om over politiek te praten.		

Kijk voor de antwoorden op pagina 19

HET GESPREK

Opdracht 4. Lees het gesprek (deel 2)

U kunt het gesprek ook beluisteren via de website.

Een week later komen de vrienden elkaar weer tegen. Is de uitslag van de Tweede Kamer verkiezingen belangrijk voor het vormen van een nieuwe regering?

Dario: Ik heb nog eens opgelet hoe mensen in Nederland over politiek praten, en je hebt gelijk. Nederlanders weten niet hoe ze een goed debat moeten voeren!..... Dat was me nog nooit opgevallen. En ik ben nog wel zo geïnteresseerd in politiek!

Farida: Ik zei het toch, mensen praten alleen over dingen waar ze het mee eens zijn, ze discussiëren niet echt over politiek.

Dario: Ja, zo is het...

Farida: Maar eigenlijk snap ik zelf erg weinig van de partijpolitiek in Nederland hoor. Het is gewoon niet bij te houden! En de namen van de ministeries veranderen ook steeds!

Dario: Ja, dat is ontzettend verwarrend. Volgens mij heeft het te maken met de uitslag van de verkiezingen en de regering die dan gevormd wordt. Dan komen er ook weer allemaal nieuwe namen, en de ministers zijn natuurlijk anders en de ministeries krijgen soms andere namen. Ik volg het nieuws natuurlijk en ik kijk ook op internet. Dus dan weet ik vaak wel hoe de mensen en ministeries heten.

Farida: Ah! Ik kijk eigenlijk nooit op internet. Waar kijk jij dan?

Dario: Het handigste is om te zoeken via rijksoverheid.nl.

Farida: Ik zocht laatst iets over paspoorten en verkiezingen. Voor de landelijke Tweede Kamerverkiezing moet je dus een Nederlands paspoort hebben en voor de Provinciale Staten ook, maar voor de gemeenteraadsverkiezingen niet. Wist jij dat?

Dario: Ja, dat wist ik wel, ik heb zelf namelijk geen Nederlands paspoort. Maar kun jij mij vertellen hoe het precies zit met al die partijen en de Tweede Kamer en de regering?

Farida: De Tweede Kamerverkiezingen zijn erg belangrijk. Als de VVD 30 procent van de stemmen krijgt, dan krijgt de VVD ook 30 procent van de zetels in de Tweede Kamer. En als het CDA dan 21% van de stemmen krijgt... hebben ze samen 51%. Dus meer dan de helft van de zetels. En dan kunnen ze samen een regering vormen en dan zijn ze de baas in het land.

Dario: En als een van de partijen in de regering vindt dat er een andere indeling van ministeries moet komen, dan kunnen ze daarover onderhandelen. Zo viel Integratie eerst onder Grote Stedenbeleid, toen onder Justitie, daarna onder VROM en nu valt integratie en immigratie onder Binnenlandse Zaken.

Farida: Wat weet jij veel, zeg! Help me nog even: wat doet de Tweede Kamer nou eigenlijk? Wat is het verschil met de regering?

Dario: De Tweede Kamer controleert de regering. In de regering zitten dus een paar partijen die samen de baas zijn, in de Tweede Kamer zitten alle partijen die genoeg stemmen hebben gekregen. En al die partijen moeten de plannen van de regering goedkeuren. En ook de Eerste Kamer moet ze goedkeuren, en ze mogen ook niet in strijd zijn met de Europese wetten!

Farida: Tjonge, jonge. Ik ga ook maar eens op internet kijken...

Dario: Ja, je bent geïnteresseerd in politiek of niet!

DE WOORDEN

Opdracht 5. Lees de woorden.

Lees de woorden hieronder. Zoek de woorden op in het gesprek op pagina 6 en 7. Zet een streep onder de woorden in de tekst.

U kunt de woorden ook beluisteren via de radioles op de website.

het debat

Een **debat** is een gesprek over een bepaald onderwerp waarover verschillende meningen zijn.

Bijvoorbeeld: Het **debat** tussen de lijsttrekkers van de grootste politieke partijen werd gewonnen door de Partij van de Arbeid.

de uitslag van de verkiezingen

De **uitslag van de verkiezingen** is het resultaat van de verkiezingen. Als de stemmen geteld zijn, dan wordt de uitslag bekend. In de uitslag zie je welke partij de meeste stemmen gehaald heeft. Deze partij is dan de winnaar.

Bijvoorbeeld: De **uitslag van de verkiezingen** wordt op 12 juni bekend gemaakt. Dan pas zijn alle stemmen geteld.

De woorden gaan verder op de volgende pagina.

een regering vormen

Als twee of drie politieke partijen **een regering vormen**, dan worden ze samen de baas in Nederland. De regering bestaat uit de koningin en de ministers. Na de verkiezingen gaan de grootste partijen met elkaar praten om te kijken of ze samen willen werken in de regering.

Bijvoorbeeld: De VVD en het CDA **vormen samen de regering**.

zoveel procent van de stemmen halen

Als je **30 procent van de stemmen haalt**, dan heeft 30% procent van de mensen voor jou gekozen in een verkiezing. Dat betekent dat van elke 100 mensen er 30 op jou gestemd hebben.

Bijvoorbeeld: De Partij van de Arbeid heeft bij de verkiezingen **20 % van de stemmen gehaald**.

onderhandelen over

Als je onderhandelt, dan probeer je samen met een ander een oplossing te vinden waar je allebei tevreden mee bent. Als je een auto wilt kopen, kun je **onderhandelen over** de prijs. In de politiek onderhandelen partijen over hoe ze kunnen samenwerken in de regering.

Bijvoorbeeld: De VVD heeft met de Partij van de Arbeid en Groen Links **onderhandeld over** een nieuw kabinet.

vallen onder

‘**Onder** iets **vallen**’ betekent: ‘bij iets horen.’

Bijvoorbeeld: Het onderwijs **valt** nu **onder** het ministerie van OC en W.

in strijd zijn met

Als iets **in strijd is met** de regels, dan mag dat niet volgens de regels. Stelen is in strijd met de wet. En de plannen van de regering mogen niet in strijd zijn met de grondwet.

Bijvoorbeeld: De afspraken die je met je baas maakt over het loon en de vakantiedagen mogen niet **in strijd zijn met** de wet, zoals de wet op het minimumloon en de vakantiewet.

VRAGEN BIJ HET GESPREK

Opdracht 6. Waar of niet waar? Zet een kruisje.

	Waar	Niet waar
1. De namen van de politieke partijen veranderen steeds.		
2. Farida zoekt naar politiek nieuws op internet.		
3. Het percentage stemmen bij de verkiezingen is het percentage zetels die een partij krijgt in de Tweede Kamer.		
4. Immigratie is een zaak van Binnenlandse Zaken.		

Kijk voor de antwoorden op pagina 19

SAMENVATTING

Opdracht 7. Maak een korte samenvatting.

Schrijf in een paar zinnen op waar het gesprek over gaat.
Schrijf alleen de belangrijkste dingen op.

Vraag aan een (taal)vriend of hij uw samenvatting kan controleren.

GRAMMATICA

Opdracht 8. Scheidbare werkwoorden

In lesbrief 1 van de sterlessen hebben we gezien dat je sommige werkwoorden in tweeën kunt delen. Dit noem je scheidbare werkwoorden: je kunt ze scheiden.

Scheidbare werkwoorden bestaan uit een 'prepositie' (bijvoorbeeld *in, op, mee, tegen*) en een werkwoord. Bijvoorbeeld:

- opmaken
- meemaken
- tegenkomen

Als je een scheidbaar werkwoord gebruikt voor een persoon, scheid je het werkwoord en de prepositie. De prepositie komt nu achteraan:

- Ik *maak* mijn bed *op*.
- Ik *maak* nooit iets spannends *mee*.
- Ik *kom* die man vaak *tegen*.

Als je een scheidbaar werkwoord gebruikt om te vertellen dat iets al gebeurd is, dan komt 'ge-' tussen de prepositie in het werkwoord:

- Ik heb mijn bed vandaag niet *opgemaakt*.
- Ik heb dit weekend weer niets *meegemaakt*.
- Ik ben hem gisteren *tegengekomen*.

1. Maak een zin met 'ik' Scheid het werkwoord!

Bijvoorbeeld:

<i>het boek omdraaien</i>	<i>Ik draai het boek om</i> .....
de bal tegenhouden	.....
goed opletten	.....
goed oppassen	.....
een feest meemaken	.....

2. Doe nu hetzelfde, alleen in de 'voltooiden tijd' (met 'ge-'). Begin de zin met 'Ik heb...'

Bijvoorbeeld:

<i>het boek omdraaien</i>	<i>Ik heb het boek omgedraaid</i> .....
Ik maak veel mee	.....
Ik let goed op	.....
Ik draai me om	.....
Ik houd hem tegen	.....

Kijk voor de antwoorden op pagina 19

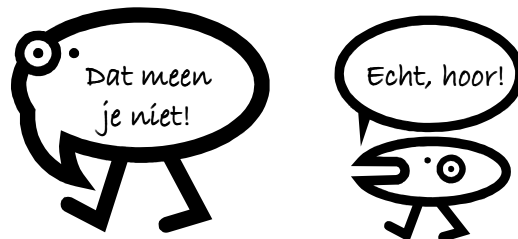
SPREKEN

Opdracht 9. Echt waar, hoor!

Als je heel kort je mening wilt geven over wat iemand gezegd heeft, kun je vaak het woordje 'hoor' gebruiken. *Bijvoorbeeld:*

U legt iemand de grammatica van scheidbare werkwoorden uit. Hij zegt: 'Lastig, hoor!'

Het woordje 'hoor' heeft een speciale toon. De toon gaat eerst naar beneden en dan weer omhoog.

1. Kunt u de radioles nog een keer beluisteren? Vraag anders iemand of hij het kan voorlezen voor u. De toon van *hoor* is belangrijk!

Luister en zeg na:

1. Leuk, hoor.
2. Moeilijk, hoor
3. Verwarrend, hoor
4. Lastig, hoor

2. Combineer de woorden met *hoor*.

moeilijk,
vervelend,
leuk,
interessant,
saai,
hoor!

3. In welke situaties zou u dit zeggen?

Bijvoorbeeld:

Mooi, hoor!

Iemand laat een vakantiefoto zien.....

1. Moeilijk, hoor! .....
2. Vervelend, hoor! .....
3. Leuk, hoor! .....
4. Interessant, hoor! .....
5. Saai, hoor! .....

SCHRIJVEN

Opdracht 10. Een pamflet

In een pamflet schrijft iemand op wat hij belangrijk vindt. In een politiek pamflet schrijft hij bijvoorbeeld zijn politieke ideeën op, of kritiek op de zittende regering.

Schrijf uw eigen politiek pamflet!

Wat zijn uw politieke opvattingen? Wat vindt u belangrijk in de politiek? En wat vindt u juist geen taak voor de politiek?

Bedenk eerst een titel voor uw pamflet. Probeer hier uw belangrijkste idee al in te laten zien.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vraag aan een (taal)vriend of hij uw tekst wil nakijken.

WOORDEN

Opdracht 11. Woordspel

Er zijn veel manieren om woorden te leren. **Het belangrijkste bij woorden leren is dat u de woorden vaak gebruikt.** U kunt een woordschrift maken en uzelf overhoren, maar u kunt ook spelletjes gebruiken om woorden mee te oefenen. Dat is ook nog eens gezellig! Bijvoorbeeld *de koopvrouw van Parijs*.

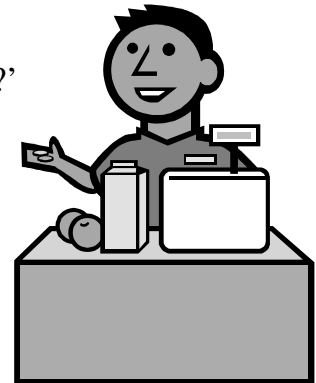
De koopvrouw van Parijs

Voor twee spelers.

- ♣ Eén speler werkt in een winkel, de andere speler is een klant.
- ♣ De klant mag geen *ja* of *nee* zeggen.
- ♣ De winkelier probeert hem zulke vragen te stellen dat de klant wel *ja* of *nee* zegt.

Bijvoorbeeld:

Winkelier: 'Goedemiddag meneer/mevrouw, wat wilt u?'
Klant: 'Een kilo kaas, alstublieft.'
Winkelier: 'Wilt u de kaas gesneden?'
Klant: 'Graag!'
enz.

- ♣ Als de klant per ongeluk toch *ja* of *nee* zegt, wisselt u van beurt.
- ♣ *U kunt natuurlijk ook andere situaties bedenken (bijvoorbeeld dokter – patiënt, toeristeninformatie – toerist, politicus – journalist, ...)*

Een mop

Jantje en zijn vriendin lopen door de Kalverstraat. Ze komen langs een dure winkel waar een mooie jurk in de etalage hangt. De vriendin van Jantje blijft staan.

'Vind je hem mooi?' vraagt Jantje.

'Ja, heel mooi.' zegt zijn vriendin.

'Vind je hem echt heel erg mooi?' vraagt Jantje.

'Ja, werkelijk prachtig.' zegt zijn vriendin.

'Nou, weet je wat?' zegt Jantje, 'dan gaan we morgen weer kijken!'

SPREKEN

Opdracht 12. Spreek samen!

Doe deze opdracht samen met iemand die goed Nederlands spreekt. Eén van jullie is 'A', de ander is 'B'. Lees de tekst hardop voor. Draai daarna de rollen om.

A: Moet je eens horen!

B: Oh, vertel!

A: Moet je eens horen!

B: Oh, vertel!

A: Ik heb nou toch wat meegemaakt!

B: Wat was er aan de hand, dan?

A: Ik heb nou toch wat meegemaakt!

B: Wat was er aan de hand, dan?

A: Ik zei iets en het gesprek viel stil.

B: Wat zei je dan?

A: Ik zei iets en het gesprek viel stil.

B: Wat zei je dan?

A: Dat zeg ik niet.

B: Mij kun je toch vertrouwen...

A: Dat zeg ik niet.

B: Mij kun je toch vertrouwen...

A: Ik zei: "Ik stem niet. Ik vind het allemaal onzin!!."

B: Ai! Daar word ik stil van...

A: Ik zei: "Ik stem niet. Ik vind het allemaal onzin!! "

B: Ai! Daar word ik stil van...

SPREKEN

Opdracht 13. Spreek samen!

Doe deze opdracht samen met iemand die goed Nederlands spreekt, misschien een (taal)vriend of uw buurman.

Stel elkaar vragen over de politiek van elkaars land. Bijvoorbeeld:

- **Hoe vaak zijn er in uw land verkiezingen?**
- **Hoeveel politieke partijen zijn er?**
- **Hoe ziet de regering eruit** (wie is de baas, hoeveel ministers zijn er, etc.)
- **Is er stemplicht** (bent u verplicht te stemmen als er verkiezingen zijn)?

Vraag ook:

- **Vind je stemmen belangrijk?**
- **Vind je stemplicht een goede regel?**
- **Volg je de politiek? Hoe?**

LEZEN

Opdracht 14. Lees de tekst.

Lees de informatietekst over verkiezingen in Nederland. Beantwoord daarna de vraag van de les.

Verkiezingen

Een keer in de vier jaar zijn er Tweede Kamerverkiezingen. In de Tweede Kamer zitten 150 mensen. Ze zitten in groepen van verschillende politieke partijen. Nederland kent heel veel politieke partijen, zoals: Groen Links, CDA, VVD, D66, PvdA, SP, SGP, en nog een paar kleinere. Politieke partijen hebben programma's met plannen over bijvoorbeeld gezondheidszorg, het milieu, onderwijs en over wonen.

Als er verkiezingen komen, proberen de partijen zoveel mogelijk de aandacht van de kiezer te trekken. Er verschijnen bijvoorbeeld reclamespotjes op de tv. De leiders van de partijen treden op in discussieprogramma's. Ze hopen dat er op hun partij wordt gestemd, want dan maken ze een goede kans om met veel mensen in de Tweede Kamer te komen. Meer stemmen betekent namelijk: meer mensen van je eigen partij in de Kamer.

Wie mogen er stemmen? Alle mensen met een Nederlands paspoort van 18 jaar en ouder. 's Avonds worden alle stemmen geteld. De verkiezingsuitslag komt dezelfde avond of nacht op tv. Daarna kan er een nieuw Kabinet worden gevormd. Dat kabinet moet de steun hebben van meer dan de helft van de Tweede Kamer. Dus meer dan 75 zetels. Het is één partij nog nooit gelukt om meer dan 75 zetels te behalen.

Daarom maken twee of drie politieke partijen afspraken met elkaar en vormen ze het nieuwe kabinet, met hun ministers erin. Daarna kan het kabinet het land gaan regeren.

VRAAG VAN DE LES

Hoe komt de Nederlandse regering tot stand?

Kijk voor het antwoord op pagina 19

PRAKTIJK

Opdracht 15. Kijk in de praktijk.

De opdracht bij deze les is: “Welke politieke partijen zitten er nu in de Tweede Kamer? En welke vier partijen hebben de meeste zetels?”

- Kijk op www.tweedekamer.nl
- Of vraag kennissen om informatie.

MEER INFORMATIE ZOEKEN

Politieke websites

Kijk op www.rijksoverheid.nl als u meer wilt weten over het politieke systeem in Nederland.

Kijk op www.tweedekamer.nl als u wilt weten wat de Tweede Kamer doet. Via de laatste website kun je de debatten, gesprekken in de Tweede Kamer live volgen.

Als u meer wilt weten over de politieke partijen in Nederland en met wie u het eens bent, kunt u, als er verkiezingen zijn, op www.kieswijzer.nl een testje doen. Daar staan dan onderwerpen op en u moet antwoorden wat u ervan vindt. Aan het eind van het testje ziet u met welke partijen u het eens bent.

Op www.etv.nl vindt u een aantal uitzendingen over politiek. Er zijn ook lesbrieven voor deze uitzendingen gemaakt. U vindt ze op de website van ETV.

HOE GAAT HET?

Opdracht 16. Evaluatie. Nieuwe woorden.

Kent u de woorden? Kruis aan.

- bezuinigen**
- de discussie**
- de partij**
- de uitslag van de verkiezingen**
- de verkiezingen**
- een regering vormen**
- het debat**
- iemand overtuigen**
- in strijd zijn met**
- onderhandelen over**
- spottend**
- stemmen op**
- stil vallen**
- vallen onder**
- zoveel procent van de stemmen halen**

Opdracht 17. Evaluatie. Kunt u dit nu?

Dario en Farida praten over de Nederlandse politiek. Dario houdt van politiek, maar hij is erachter gekomen dat Nederlanders er niet graag over praten. Ze praten liever over dingen waar ze het met elkaar over eens zijn. Samen met Farida zoekt hij informatie op over hoe de Nederlandse politiek werkt.

En u? Kunt u nu ook zelf informatie zoeken en begrijpen over politiek? Kunt u dat nu goed? Of een beetje? Of vindt u het nog erg moeilijk? Zet een kruisje.

	Goed	Een beetje	Moeilijk
Informatie over de Nederlandse politiek begrijpen.			
Praten over politiek.			
Meer informatie over de Nederlandse politiek zoeken.			

ANTWOORDBLAD

Opdracht 3

1. Waar
2. Waar
3. Niet waar
4. Waar

Opdracht 6

1. Niet waar
2. Niet waar
3. Waar
4. Waar

Opdracht 7 (voorbeeld)

Dit is een voorbeeld. Vraag een vriend of vriendin om je eigen samenvatting te controleren.
Dario en Farida praten over de Nederlandse politiek. Dario houdt van politiek, maar hij is erachter gekomen dat Nederlanders er niet graag over praten. Ze praten liever over dingen waar ze het met elkaar over eens zijn. Samen met Farida zoekt hij informatie op over hoe de Nederlandse politiek werkt.

Opdracht 8

1. *Een zin met 'ik'*
Ik houd de bal tegen.
Ik let goed op.
Ik pas goed op.
Ik maak een feest mee.
2. *Maak een werkwoord van deze zes de-woorden*
Ik heb veel meegemaakt.
Ik let goed op.
Ik draai me om.
Ik houd hem tegen.

Vraag van de les

Na de verkiezingen zoekt de grootste partij andere partijen om mee samen te werken in de regering. Ze moeten samen een meerderheid hebben: meer dan 75 zetels. De partijen vormen samen het kabinet, en leveren allemaal ministers. Zo komt de regering tot stand.